

**VILKAVIŠKIO SALOMĖJOS NĖRIES PAGRINDINĖS MOKYKLOS
MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMO, MOKYMO SI IR ŠVIETIMO PAGALBOS
MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilkaviškio Salomėjos Nėries pagrindinės mokyklos švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-941 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-1393 redakcija), Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228, Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215.

2. Aprašą rengė mokyklos direktoriaus 2017 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. V-37 sudaryta darbo grupė.

3. Tvarka nustato mokinių švietimo pagalbos organizavimą, formas ir rūšis, padedančias mokiniui įgyvendinti teisę į mokslą.

4. Mokymosi pasiekimų gerinimo, mokymosi ir švietimo pagalbos tikslai:

4.1. padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą;

4.2. užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi mokykloje;

4.3. sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui mokykloje.

5. Mokymosi pasiekimų gerinimo, mokymosi ir švietimo pagalbos uždaviniai:

5.1. užtikrinti mokinių saugumą mokykloje;

5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;

5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;

5.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti mokiniams pagal jų galias pasirinkti ugdymo(si) programą bei pasirengimo profesijai įstaigą;

5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);

5.6. padėti mokiniams adaptuotis mokykloje ar naujoje ugdymo pakopoje;

5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

6. Mokymosi pasiekimų gerinimo, mokymosi ir švietimo pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

6.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

6.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II. MOKYMOŠI PASIEKIMŲ GERINIMO, MOKYMOŠI IR ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

7. Mokymosi pasiekimŲ gerinimo, mokymosi ir švietimo pagalbos gavėjai – mokyklos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai.

8. Mokymosi pasiekimŲ gerinimo, mokymosi ir švietimo pagalbos teikėjai – klasių vadovai, mokytojai, psichologas, socialiniai pedagogai, specialusis pedagogas, sveikatos priežiūros specialistė, mokytojo padėjėjai, grupės auklėtojai, VGK nariai, mokyklos vadovai.

9. Mokymosi pasiekimŲ gerinimo, mokymosi ir švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu:

9.1.1. turinčiu specialiujų ugdymosi poreikių;

9.1.2. mokomu namuose;

9.1.3. jei kyla mokymosi sunkumų;

9.1.4. jei itin sėkmingai mokosi;

9.1.5. iškilus individualioms problemoms;

9.2. darbas su klase ar grupe:

9.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;

9.2.2. konsultacijos, stebėjimas ir intervencija

9.2.3. darbas su gabiais mokiniais;

9.2.4. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;

9.2.5. specialiojo pedagogo, socialinio pedagogo grupiniai užsiėmimai;

9.2.6. profesinė bei karjeros planavimo informacija;

9.2.7. sveikatinimo veiklos vykdymas;

9.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:

9.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(si) procesui;

9.3.2. pagalba pasirenkant būsimą profesiją;

9.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas;

9.4. darbas su mokyklos bendruomene:

9.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;

9.4.2. savivaldos aktyvinimas;

9.5. darbas su socialiniais partneriais (policija, VTAS, ŠPT ir kt.), siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Mokymosi pasiekimŲ gerinimo, mokymosi ir švietimo pagalbos teikimo rūšys:

10.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokyti, gražiai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją);

10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, formuoti socialinius ir sveikos gyvensenos įgūdžius;

10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

10.5. nusikalstamumo, mokyklos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.6. VGK pagalbos komandos telkimas mokykloje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

III. MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMO, MOKYMO SI IR ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO MOKYTOJŲ IR ŠPS FUNKCIJOS

11. **Klasių vadovai ir mokytojai** teikia įvairią pagalbą savo klasės mokiniams:

11.1 mokytojai taiko grįžtamąjį ryšį per pamoką; pagal jį nedelsiant koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;

11.2. trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas (po pamokų, pertraukų metu, mokinių rudens, žiemos, pavasario atostogų metu) pagal mokymosi pagalbos poreikį;

11.3. savanoriškai konsultuoja mokinius Namų darbų ruošos centre

11.4. rūpinasi jų asmenybės ugdymu(si) bei branda;

11.5. siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;

11.6. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

11.7. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėję, kad jo atžvilgiu naudojamas smurtas, prievarta, patyčios ar pan.;

11.8. bendradarbiauja su mokyklos VGK, pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;

11.9. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie išskylančias problemas;

11.10. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;

11.11. stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(si).

12. **Pagalbos mokiniui specialistai** (psichologas, specialusis pedagogas, socialiniai pedagogai, mokytojo padėjėjai, grupės auklėtojas) teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą:

12.1. **psichologinė pagalba** teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą), prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba (jeigu tėvai nesirūpina vaiku). Teikiant psichologinę pagalbą vykdoma:

12.1.1. mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais, jie konsultuojami;

12.1.2. gabių mokinių įvertinimas;

12.1.3. mokinių ir jų tėvų konsultavimas karjeros ugdymo klausimais;

12.2. **socialinė pedagoginė pagalba**, padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą mokykloje, teikiama mokiniui, tėvams ar teisėtiems vaiko atstovams, mokytojams ir kitiems mokykloje dirbantiems specialistams:

12.2.1. problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo), vertinimas ir sprendimas;

12.2.2. darbas su mokiniiais, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą, augančiais socialinės rizikos šeimose;

12.2.3. pagalba tėvams ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

12.2.4. bendradarbiavimas su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, mokyklos administracija sprendžiant mokinių socialines pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

12.2.5. bendradarbiavimas su klasių vadovais rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu.

12.3. **Specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba** teikiama, kai ją skiria pedagoginė psichologinė tarnyba, sutikus tėvams (globėjams, rūpintojams):

12.3.1. specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjai – specialusis pedagogas ir logopedas;

12.3.2. specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba vykdoma, kai mokyklos vaiko gerovės komisija suderina specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, jį patvirtina mokyklos direktorius ir suderina su ŠPT.

12.4. **Mokytojo padėjėjo** pagalba teikiama mokiniams, turintiems specialiųjų poreikių, jiems sudarant palankiausias, individualias galimybes atitinkančias, ugdymo ir ugdymosi sąlygas,:

12.4.1. padeda mokiniui atlikti su ugdymusi, savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas

12.4.2. padeda orientuotis aplinkoje, judėti, tinkamai naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis.

12.4.3. teikia teksto skaitymo ir konspektavimo paslaugas.

12.4.4. padeda mokytojui parengti mokomąją medžiagą, skirtą asmenų, turinčių specialiųjų poreikių, mokymui.

12.5. **Pailgintos darbo dienos grupės auklėtojas** teikti pagalbą mokiniams ir ugdo juos po pamokų:

12.5.1. teikia pagalbą mokiniams atliekant namų darbus;

12.5.2. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie vaikų elgesį, pasiekimus grupėje;

12.5.3. organizuoja ir vykdo pailgintos dienos veiklą grupėje, atsižvelgdamas į individualius vaikų ugdymosi poreikius;

12.5.4. bendradarbiauja su kitais įstaigoje dirbančiais specialistais;

12.5.5. kuria funkcionalią, dinamišką, psichologiškai ir fiziškai saugią ugdymo(si) aplinką;

13. **Socialiniai pedagogai** koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą mokykloje ir patys ją teikia, kai neužtenka klasės vadovo ar mokytojo kompetencijos.

14. **Sveikatos priežiūros specialistė** bendradarbiauja su mokyklos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

14.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

14.2. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (mokyklos stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) mokyklos bendruomenei;

14.3. inicijuoja ir dalyvauja rengiant bei įgyvendinant mokyklos sveikatinimo projektus (programas);

14.4. teikia pagalbą mokiniams, kaip ugdyti sveiką gyvenseną ir rūpintis asmens higiena;

14.5. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei formuojant sveikos mitybos įgūdžius;

14.6. dalyvauja mokyklos darbo grupėse, sprendžiančiose mokinių psichologines, adaptacijos ir socialines problemas.

15. **Mokyklos vaiko gerovės komisija:**

15.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

15.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsiradusius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

16. **Ugdymo karjerai koordinatorius:**

16.1. teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams;

16.2. organizuoja integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, klasės valandėles, netradicinio ugdymo dienas bei kitus renginius;

16.3. konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokytojus, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

17. Mokytojas atlieka mokinių mokymosi stebėseną ir nustato mokymosi sunkumus.

18. Apie sunkumus informuoja klasės vadovą, tėvus, mokyklos švietimo pagalbos specialistus.

19. Gavus tėvų sutikimą mokyklos švietimo pagalbos specialistai atlieka pirminį mokinio ugdymosi poreikių pedagoginiu, psichologiniu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimą.

20. Įvertinus, jog mokinio ugdymosi poreikiai atitinka ugdymosi laikotarpiu nurodytų mokinių pasiekimų lygių požymius, VGK posėdžio metu siūloma dėstančiam mokytojui taikyti priemones ir metodus, atsižvelgiant į mokinio mokymosi stilių, gebėjimus, darbo tempą ir kt.

21. Įvertinus, jog mokinio ugdymosi poreikiai neatitinka ugdymosi laikotarpiu nurodytų mokinių pasiekimų lygių požymių, į VGK posėdį kviečiami mokinio tėvai ir remiantis mokytojų išvalgomis apie mokinio galias ir sunkumus priimamas nutarimas dėl mokinio įvertinimo ŠPT.

22. Gautos ŠPT pažymos *Dėl specialiojo ugdymo ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo* aptariamoms VGK posėdyje ir priimami nutarimai:

22.1. informuoti klastės vadovą ir dalykų mokytojus;

22.2. organizuoti ugdymą pagal pateiktas ŠPT rekomendacijas;

22.3. teikti pagalbos mokiniui specialistų pagalbą.

23. VGK posėdyje kartą per pusmetį aptariamai SUB mokinių pasiekimai, psichosocialinė savijauta.

SUDERINTA

2017 m. birželio 19 d.

mokytojų tarybos posėdyje protokolas Nr. MP-8